

ความหมายภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ ที่ผ่านกระบวนการคิด โดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคม

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น
๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่ายโดยไม่ใช่เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบในการผลิต เช่น งานจักสาน งานแกะหนังตะลุง งานทอผ้าด้วยมือ งานเย็บปักถักร้อย งานทำหัวโขน เป็นต้น
๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงด้านการบริหาร เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่างๆจากยางพารา เป็นต้น
๔. ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น (การหัตถเวชกรรมไทย/การนวดประคบสมุนไพร) การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การผดุงครรภ์พื้นบ้าน โดยหมอตำแยชาวมุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น
๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ ป่าชายเลน เป็นต้น
๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ ศิลปะ การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้อง เพลงอีแซว ลำตัด ลิเก หมอรำ โนรา เป็นต้น
๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ ภาษาถิ่น หนังสือ ตำรา ตำรับอาหาร งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่างๆ เป็นต้น
๘. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

แยกตามประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ด้านเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
๑	- ไม่มี -		

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
๑	ผ้าทอมือ	กลุ่มผ้ามอญทอมือ	๐๘๓-๑๐๙-๕๒๗๔
๒	การทำกระทงสาย	นางสาวรงค์ พรหมอินทร์	

ด้านอุตสาหกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
	- ไม่มี -		

ด้านการแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
	- ไม่มี -		

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
๑	การแห่ปลาในวันสงกรานต์	ชุมชนชาวบ้านม่วง	

ด้านศิลปกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
๑	การละเล่นผีกระดังงา	ชุมชนชาวบ้านม่วง	

ด้านภาษาและวรรณกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
๑	ภาษามอญ บ้านม่วง	ชุมชนชาวบ้านม่วง	

ด้านอื่นๆ

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	เบอร์โทรติดต่อ
๑	พิธีบูชานางสงกรานต์	ชุมชนชาวบ้านม่วง	